

॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ काकमदुःशृङ्गवान्जलपक्षी ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ १३३ ॥ इति अनुशासनपर्वणि नैल
ततस्तु निधनं प्राप्तः कालपर्यायचोदितः ॥ अधर्मस्य क्षयं कृत्वा ततो जायति मानुषः ॥ १६ ॥ स्त्रियं हत्वा तु दुर्बुद्धिर्यमस्य विषयंगतः ॥ बहून्क्लेशान्समासाद्य संसा
रांश्चैव विंशतिं ॥ १७ ॥ ततः पश्चान्महाराज रुमियो नौ प्रजायते ॥ रुमिर्विंशतिवर्षाणि भूत्वा जायति मानुषः ॥ १८ ॥ भोजनं चोरयित्वा तु मक्षिका जायते न
रः ॥ मक्षिकासंघवशो बहून्मासान् भवत्युत ॥ १९ ॥ ततः पापक्षयं कृत्वा मानुषत्वमवाप्नुते ॥ धान्यं हत्वा तु पुरुषो लोमशः संप्रजायते ॥ २० ॥ तथा पिण्या
कसंमिश्रमशनं चोरयेन्नरः ॥ स जायते बभ्रुसमो दारुणो मूषिको नरः ॥ २१ ॥ दशैव मानुषान्नित्यं पापात्मा स विशांपते ॥ घृतं हत्वा तु दुर्बुद्धिः काकमदुःप्र
जायते ॥ २२ ॥ मत्स्यमांसमथो हत्वा काको जायति दुर्मतिः ॥ लवणं चोरयित्वा तु चिरिकाकः प्रजायते ॥ २३ ॥ विश्वासेन तु निक्षिप्तं यो विनिहोति मानवः ॥
स गतायुर्न रस्ता तमत्स्ययो नौ प्रजायते ॥ २४ ॥ मत्स्ययोनिमनुप्राप्य मृतो जायति मानुषः ॥ मानुषत्वमनुप्राप्य क्षीणायुरुपपद्यते ॥ २५ ॥ पापानि तु नराः कृ
त्वातिर्यग्जायन्ति भारत ॥ न चात्मनः प्रमाणं ते धर्मं जानन्ति किंचन ॥ २६ ॥ ये पापानि नराः कृत्वा निरस्यन्ति ब्रतैः सदा ॥ सुखदुःखसमायुक्ता व्यथितास्ते भवं
त्युत ॥ २७ ॥ असंवासाः प्रजायन्ते स्लेच्छाश्चापि न संशयः ॥ नराः पापसमाचारा लोभमोहसमन्विताः ॥ २८ ॥ वर्जयन्ति च पापानि जन्मप्रभृतिये नराः ॥ अरो
गारूपवंतस्ते धनिनश्च भवन्त्युत ॥ २९ ॥ स्त्रियोप्येतेन कल्पेन कृत्वा पापमवाप्नुयुः ॥ एतेषामेव जंतूनां भार्यात्वमुपयांति ताः ॥ ३० ॥ परस्वहरणे दोषाः सर्वे एव प्रकी
र्तिताः ॥ एतद्विलेशमात्रेण कथितं ते मया नघ ॥ ३१ ॥ अपरस्मिन् कथायोगे भूयः श्रोष्यसि भारत ॥ एतन्मया महाराज ब्रह्मणो वदतः पुरा ॥ ३२ ॥ सुरर्षीणां श्रु
तं मध्ये पृष्ठश्चापि यथा तथं ॥ मया पितृव्यकात्स्न्येन यथा वदनु वर्णितं ॥ एतच्छ्रुत्वा महाराज धर्मे कुरु मनः सदा ॥ १३३ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्व
णि अनुशासनिके प० दानधर्मे संसारचक्रं नाम एकादशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १११ ॥ ॥ १३ ॥ ॥ १३ ॥ युधिष्ठिर उवाच अधर्मस्य गति
र्ब्रह्मन् कथिता मे त्वयानघ ॥ धर्मस्य तु गतिं श्रोतुमिच्छामि वदतां वर ॥ १ ॥ कृत्वा कर्माणि पापानि कथं यांति शुभांगतिं ॥ कर्मणा च कृतेनेह केन यांति शुभांगतिं ॥
॥ २ ॥ बृहस्पतिरुवाच कृत्वा पापानि कर्माणि अधर्मवशमागतः ॥ मनसा विपरीतेन निरयं प्रतिपद्यते ॥ ३ ॥

कंठीये भारतभावे दीपे एकादशाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १११ ॥

॥ १३ ॥

॥ १३ ॥

अधर्मस्येति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥